Policy Brief

PB

Volume 9

Issue 88 • Jun 2021

นโยบายคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก เพิ่มการเข้าถึง ลดตาย ลดค่ารักษา ราคาคุ้มค่าในบริบทของสังคมไทย

Highlight

- แนวโน้มการเกิดมะเร็งช่องปากมีมากขึ้นในสังคมไทย แต่ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักพบแพทย์ในระยะลุกลามยากต่อการรักษา
- นโยบายคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก นอกจากจะช่วยเพิ่มการค้นหาผู้ที่มีรอยโรคเสี่ยงมะเร็งช่องปากและผู้ป่วยมะเร็งช่องปากรายใหม่ และลดค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษามะเร็งระยะ 3 และ 4 แล้ว ยังช่วยให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาที่รวดเร็วขึ้น และมีอัตรารอดชีพสูงขึ้น
- การคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากในประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ความถี่ทุก 1 ปี มีความคุ้มค่าในบริบทประเทศไทย

การคัดกรองช่วยได้อย่างไร?

มีการคัดกรอง → พบผู้ป่วยเร็ว .. → เข้าถึงการรักษาได้เร็ว; รอดชีวิตเพิ่ม

ไม่มีการคัดกรอง → พบผู้ป่วยช้า ..... จนผู้ป่วยเป็นมะเร็งระยะ3-4 → เข้าถึงการรักษาได้ช้า; อัตราการรอดชีวิตลดลง

ผลการประเมินความคุ้มค่าการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็ง

	ต้นทุนรวม (บาท)	ปีสุขภาวะ (บาท)	ผลการวิเคราะห์
การคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็ง	32,560	22.1266	อัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่มเท่ากับ 121,168 บาท / ปีสุขภาวะ *คุ้มค่า[1]
เทียบกับ			
ไม่มีการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็ง	219	21.8597	

[1] อัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่ม (incremental cost-effectiveness ratio หรือ ICER) คือ ต้นทุนที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นต่อหน่วยประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ซึ่งในที่นี้คือ 1 ปีสุขภาวะโดยเกณฑ์ความคุ้มค่าของการดำเนินมาตรการด้านสุขภาพ ค่า ICER น้อยกว่า 160,000 บาท / ปีสุขภาวะที่เพิ่มขึ้นจึงจะคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข

ข้อเสนอแนะ

บรรจุการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากเป็นสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) ดำเนินการดังนี้

1. บรรจุการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากในชุดสิทธิประโยชน์ บริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป
2. ร่วมมือกับสำนักทันตสาธารณสุข ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย และราชวิทยาลัย โสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย พิจารณาให้การคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการตรวจสุขภาพช่องปากประจำปี
3. ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความถี่ของการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากต่อบุคลากรสาธารณสุขและประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนรับรู้สิทธิและเข้าถึงบริการมากขึ้น

เกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์ต้นทุนอรรถประโยชน์ของการมีนโยบายการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ในประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ความครอบคลุมร้อยละ 80 ความถี่ทุก 1 ปี เปรียบเทียบกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่มีนโยบายการคัดกรอง ตัวแปรด้านประสิทธิผลของการคัดกรองได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและการวิเคราะห์อภิมาน ตัวแปรทางด้านระบาดวิทยาที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลประชากรไทย ข้อมูลต้นทุนทางตรงทางการแพทย์ ข้อมูลทางตรงที่ไม่ใช่การแพทย์และข้อมูลอรรถประโยชน์ได้มาจากการศึกษาในประเทศไทย มูลค่าของต้นทุนและผลลัพธ์ในอนาคตจะถูกปรับให้เป็นค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราลดร้อยละ 3 รวมถึงวิเคราะห์ความไม่แน่นอนของตัวแปรด้วยวิธี one-way sensitivity analysis, probabilistic sensitivity analysis (PSA) และการวิเคราะห์ภาระงบประมาณ (budget impact analysis)

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการคัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ภายใต้โครงการพัฒนาข้อเสนอเพื่อการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

โดย วิทธวัช พันธุมงคล, สรายุทธ ขันธะ, กุมารี พัชนี, ทรงยศ พิลาสันต์,
ดร. ภญ.พัทธรา ลีฬหวรงค์ และ ดร. ภญ.ศรีเพ็ญ ตันติเวสส

ผู้เขียน

วิทธวัช พันธุมงคล
นักวิจัย
โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy brief ฉบับพิมพ์ สมัครได้ที่ **comm@hitap.net** โดยระบุชื่อ-ที่อยู่ เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF สมัครได้ที่ **comm@hitap.net** โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่ง หรือดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่ https://www.hitap.net/resources/downloads

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองคาพยพต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

ติดต่อ:
โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5
โทรสาร: 0-2590-4369
อีเมล: **comm@hitap.net**
เว็บไซต์: **www.hitap.net**

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง